

छत्रदेव गाउँपालिकाको

आर्थिक वर्ष

२०७८/७९

को

नीति तथा कार्यक्रम

छत्रदेव गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

छत्रगञ्ज, अर्धाखाँची

लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

०६ असार, २०७८

११ औं गाउँसभामा

अध्यक्ष श्री लेखनाथ पोख्रेलले प्रस्तुत गर्नुभएको

आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को

छत्रदेव गाउँपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम

छत्रदेव गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
छत्रगञ्ज, अर्धाखाँची
लुम्बिनी प्रदेश नेपाल

०६ असार, २०७८

उपस्थित गार्हिणीभाषा सम्पूर्ण सम्बन्धम्

१. हाम्रा विश्व मानव जगत कोभिड महामारीको विस्तृता निरन्तर संपर्कमा विषयम् चुनौतीपूर्ण पढीमा छन्देव गार्हिणीसिकाको अध्यात्मको हैमियतले यस गरिमागम सभामा आर्थिक वर्ष २०७८।७९, को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम पेश गर्ने उपस्थित भएको छु ।
२. लोकतन्त्रको स्थापनाका लागि प्राण उत्तरां गर्ने हाम्रा महान शहीद राममणी श्रवाली, शिवलाल पोखरेल, पद्मचन शेष लगायत सम्पूर्ण शहीदहरुप्रति भावपूर्ण श्रदाङ्गली अर्पण गर्दछु । लोकतन्त्र स्थापनामा महत्वपूर्ण योगदान गर्नुहुने सम्पूर्ण अग्रजहरु प्रति सम्मान प्रकट गर्दछु । साथै लोकतान्त्रिक आन्दोलनका घाइतेहरु, द्वन्द्व पीडितहरु, वेपत्ता पारिएका नागरिकहरु र तिनका परिवारलाई स्मरण गर्न चाहन्छु ।
३. यतिखेर हामी सबैको ध्यान नागरिकको जीवन रक्षामा केन्द्रित छ । समग्र विश्वको स्वास्थ्य प्रणालीलाई नै कोभिडले चुनौती दिएको छ । यस विषयम् परिस्थितिमा कोभिड महामारीको शुरुवातसँगै हामीले गरेका प्र्यासहरुबाट नागरिकलाई कोभिड महामारी बाट बचाउन केही सफलता मिलेको छ । कोभिड महामारीको रोकथाम र नियन्त्रणका लागि नागरिकहरुले गरेको सुझबुझपूर्ण व्यवहार र सरोकारवाला सबैको सहयोगको स्मरण गर्न चाहन्छु । सहयोगी सबैलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु । हामी सबैको प्र्यासका बाबैंजुद कोभिड महामारीको कारणले ज्यान गुमाउनुहुने यस सभाका सदस्य हरिहर आचार्य लगायत मृतक सबै प्रति हार्दिक श्रदाङ्गली अर्पण गर्दछु र शोकाकुल परिवारजनमा गहिरो समवेदना प्रकट गर्दछु । कोभिड संक्रमित भइ उपचाररत सम्पुर्णमा शिघ्र स्वास्थ्यलाभको कामना गर्दछु ।
४. कोभिड महामारीले सिर्जना गरेका चुनौतीहरुले हाम्रा प्राथमिकताहरु बदलिएका छन् । हालसम्म हामीले लिएका विकासका लक्ष्यहरु पुनः परिभाषित गर्नु पर्ने भएको छ । मानव स्वास्थ्य भन्दा ठूलो केही हुन सक्दैन भन्ने शिक्षा कोभिड महामारीले दिएको छ । यसबाट पाठ सिक्दै आगामी दिनमा हाम्रो स्वास्थ्य प्रणाली मजबुत बनाउन र व्यक्तिगत र सामुदायिक स्वास्थ्यमा थप ध्यान पुऱ्याउन जरुरी भएको छ । महामारी नियन्त्रणका उपायहरुले हाम्रो पूर्वीय दर्शन अनुरूपको आहार, विहार र चालचलनको महत्व बढेको महशुश गरेको छु ।
५. हाम्रा सिमित श्रोत साधनबाट छत्रदेववासीका सबै आकांक्षाहरुलाई ऐकै पटक सम्बोधन गर्न नसकिने भए पनि हामीले नागरिक सामु गरेका प्रतिबद्धताहरुलाई हामी निर्वाचित भए देखि क्रमशः कार्यान्वयन गर्दै उत्साहप्रद ढंगबाट कार्यक्रम कार्यान्वयन भइरहेको सन्दर्भमा कोभिड महामारीले हाम्रो गतीमा केही अवरोध सिर्जना गरेको छ । तथापी प्रतिकुल परिस्थिति बीच सुरक्षाका उपायहरु अवलम्बन गरी हामीले सुचारु गरेको विकास निर्माणका

कार्यले निर्बचनका बेला हामीले छत्रदेववासीहरु पुरा गर्न सफल भएकोमा खुसी व्यक्त गर्दछु । सम्पूर्ण छत्रदेववासी नागरिकहरुलाई बधाइ दिन ध्यान चाहुँ नै यो महामारीको अन्त्य हुने कामना गर्दछु ।

६. हामीले हाप्रा गतिविधीहरुलाई नागरिक चाहना अनुरुप अगाडि बढाउन सकेमा मात्र सरकार प्रति नागरिक अपनत्व रहन्छ भन्ने कुरामा दृढ रहें सुशासन, सदाचार, भ्रष्टाचारमुक्त गाउँपालिका निर्माणका लागि हामीले गरेका प्रयासहरु सबै सामु छलेङ्ग छन् । आगामी दिनमा समेत हामी हाप्रो नागरिक दायित्व पुरा गर्न, उदाहरणीय गाउँपालिकाको रूपमा विकास गरी छत्रदेववासीहरुले गर्व गर्न लायक बनाउन हाप्रा प्रयत्नहरुलाई रत्तीभर कम हुन नदिने प्रतिबद्धता व्यक्त गर्दछु ।

**उपस्थित गाउँसभाका सम्पूर्ण सदस्यज्यू,
कोभिड-१९ रोकथाम तथा नियन्त्रण सम्बन्धमा,**

७. अधिल्लो वर्ष कोभिड महामारीको शुरुवात पश्चात भारत र अन्य मुलुकहरुबाट आउने नागरिकहरुलाई क्वारेण्टीनमा राख्ने, निजहरुलाई खाना/बस्नको प्रवन्ध गर्नुका साथै कोभिड-१९ परिक्षणको व्यवस्था गरी महामारी नियन्त्रणमा हामीले गरेको प्रयासबाट महामारीले ठूलो रूप लिन नसकेको यथार्थ छ ।
८. यस पटकको नयाँ भेरियण्टको भाइरसको प्रभावले सिंगो मुलुक नै आक्रान्त भएको सन्दर्भमा त्यसबाट हामी पनि टाढा रहन सकेन्नै । यस कोमिड-१९ को नयाँ भेरियण्टको प्रभाव अधिल्लो वर्ष भन्दा फरक रह्यो र यस पटक अक्सिजनको चरम अभावमा विरामीहरुको मृत्यु भएको पाइयो । यी सबै कुराहरुलाई ध्यानमा राख्दै नागरिकको जीवन बचाउन हामीले हाप्रा प्रयासहरु केन्द्रित गर्न्यौ । संक्रमण फैलिन नदिन समयमै संक्रमितको पहिचान होस् भनी Antigen परिक्षण गर्ने व्यवस्था गरिएको, सचेतनाका कार्यक्रमहरु र निगरानी गरिएको, कोभिड-१९ अस्थायी अस्पताल शुरुवात गरिएको, अक्सिजन कन्सन्ट्रेटर आवश्यक अन्य उपकरण र औषधीहरुको व्यवस्थापन गरिएको छ । सबै स्वास्थ्य संस्थाहरुमा आवश्यक औषधी र सुरक्षाका सामाग्रीहरुको व्यवस्थापन गरी नियमित सेवा प्रवाहको व्यवस्था मिलाइएको छ । शिक्षक, जनप्रतिनिधी र कर्मचारीहरुको सहयोगमा ३० थान अक्सिजन सिलिण्डर व्यवस्थापन भएको छ । साथै विभिन्न दाताहरु मार्फत कोभिड रोकथामका लागि सहयोग प्राप्त भएकोछ । बल्कोटमा रहेको एम्बुलेन्स मार्फत कोभिडका विरामीहरुलाई निःशुल्क सेवा उपलब्ध गराईएको व्यहोरा समेत यस गरिमामय सभालाई जानकारी गराउँदछु । आगामी दिनमा समेत हामीले हाप्रा नागरिकहरुको जीवन रक्षाका लागि आवश्यक सबै प्रयासहरु गरिने प्रतिबद्धता समेत व्यक्त गर्दछु । कोभिड महामारीको नियन्त्रणमा संघीय सरकार, प्रदेश सरकार, विभिन्न संघ-संस्थाहरुसँग समन्वयात्मक ढंगबाट अगाडि बढ्ने जानकारी गराउँदै महामारी नियन्त्रणमा सम्पूर्ण छत्रदेववासीहरुको सहयोग प्राप्त हुने विश्वास लिएको छु ।

उपस्थित सभाका सदस्यज्यूहरु,

अब म नेपाल सरकारको राष्ट्रिय आकांक्षा, प्रदेश सरकारको दैर्घ्यकालीन सौच, दिगो विकासका लक्ष्यका साथै गाउँपालिकाको सौच र वर्तमान परिस्थितिलाई ध्यानमा राखी आर्थिक वर्ष २०७८।०७९ को नीति तथा कार्यक्रम यस गरिमापय सभा समक्ष प्रस्तुत गर्दछु ।

कृषि तथा पशु-पंक्षी

१. कृषिमा विविधिकरण, यान्त्रिकरण तथा व्यावसायीकरण गर्दै निर्वाहमुखी कृषि प्रणालीलाई व्यवसायिक रूपमा विकास गरिनेछ । कृषि उत्पादनमा हुने लाभ/लागत अनुमानको प्रभावकारी रूपले विश्लेषण गरी नगदे बालीको प्रवर्द्धन गरिनेछ । जग्गा बाँझो राख्ने प्रवृत्तिलाई निरुत्साहित गर्ने कृषकहरूलाई उपयुक्त कार्यक्रम ल्याइनेछ ।
२. मानव जनशक्तिमा लगानी, ल्याउँछ सुनौलो विहानी भन्ने कुरालाई अनुभूत गरी कृषि प्राविधिक जनशक्ति तयारीका लागि यस गाउँपालिकाबाट ४० जना एग्रो फेरेष्ट्री पोलिटेक्निक इन्स्टिच्यूटमा अध्ययनरत विद्यार्थीलाई दिइदै आएको निःशुल्क छात्रवृत्तिलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
३. हाम्रो उत्पादन, हाम्रो पहिचान भन्ने नारालाई सार्थक तुल्याउन एक वडा, एक उत्पादन कार्यक्रममा जोड दिइनेछ । सम्भाव्यताका आधारमा तोकिएको बाली वस्तुको उत्पादन गर्ने कृषकलाई सहयोग उपलब्ध गराइनेछ । सबैले सबै बाली लगाउने अभ्यासलाई निरुत्साहित गरी कृषकहरूलाई माटो सुहाँउदो निश्चित बाली विशेष लगाउन उत्प्रेरित गरिनेछ ।
४. कृषकको सम्मान, कृषी उत्पादनमा अनुदान भन्ने मान्यतालाई अंगीकार गरी कृषकहरूले उत्पादन गरेका वस्तुहरूमा उत्पादनमा आधारित अनुदान दिइनेछ । कृषि तथा पशुपन्थी फार्म दर्ता गरि ५० वटा भन्दा धेरै भेडा बाख्ना, १० भन्दा बढी गाई, भैसी, २००० भन्दा बढी कुखुरा पालक कृषकतथा १० रोपनी भन्दा बढी जमिनमा तरकारी तथा नगदे बाली खेती गर्ने, ५०० भन्दा बढी फलफूलका विरुवा रोपण गर्ने कृषकहरूहरूलाई फार्म सुधारका लागि अनुदान उपलब्ध गराइनेछ । साना कृषकहरूलाई दिइदै आएको खोर सुधार र गोठ सुधारका अनुदानलाई निरन्तरता दिइने छ । दुध उत्पादक किसानहरूलाई प्रोत्साहन गर्न दुध उत्पादनमा अनुदान दिने नीति लिइनेछ ।
५. बालीमा विषादी, स्वास्थ्यमा वर्वादी अभियान अन्तर्गत प्राङ्गारिक खेती व्यवसायलाई प्रवर्द्धन गर्ने रासायनिक विषादी नियन्त्रण, जैविक विषादीको प्रयोग कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । कृषकहरूलाई जैविक विषादी तयार गर्ने सीप विकासका लागि आवश्यक तालिमको व्यवस्था मिलाइनेछ ।

रामेश पोख्रेल
चाष्यक्ष

६. खनी आफ्नो माटो, छोडीं विदेशको बाटो अभियान अन्तर्राष्ट्रीय वैदेशिक रोजगारबाट फर्केका युवा र विभिन्न कारणले वैदेशिक रोजगारीमा जान गाई युवाहरूलाई व्यवसायिक खेतीका लागि प्रोत्साहन स्वरूप व्याजमा अनुदान प्रदान गर्ने नीति लिइनेछ ।
७. नेपाल सरकार र प्रदेश सरकारसँगको समन्वयमा राष्ट्रिय तथा स्थानीय महत्वका खाद्य तथा पोषण सुरक्षामा टेवा पुन्याउने बाली वस्तुको साना व्यवसायिक उत्पादन केन्द्र (पकेट) विकास कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
८. परम्परागत निर्वाहमुखी कृषि प्रणालीलाई व्यवसायिक तर्फ उन्मुख गराउन व्यवसायिक कागती खेती, ऊखुँ खेती लगायतका नगदे बालीको विस्तार गरिनेछ ।
९. फलफूल दशक अन्तर्गत हरेक टोलमा स्थानीय हावापानी अनुकूल फलफूलका बोट विरुवा रोपण कार्यक्रम अभियानको रूपमा सञ्चालन गरिनेछ। प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना अन्तर्गत सुन्तला जात फलफूलको साना व्यवसायिक कृषि उत्पादन केन्द्र (पकेट) विकास कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
१०. पशुपालन व्यवसायलाई नाफामुखी र आकर्षक बनाउनघाँसमा आधारित पशुपालनमा जोड दिइनेछ। पशु आहारको सुधारको लागि उन्नत जातका हिउँदे एवं वर्षे घाँसबाली र डाले घाँसका बिऊ तथा बेर्ना वितरण गरिनेछ। घाँसका विरुवा उत्पादनका लागि नसरी स्थापना गरिनेछ ।
११. कृषकको लगानी सुरक्षित गर्न, कृषीमा भएको लगानीको जोखिम न्युनीकरण गर्न कृषीबाली तथा पशुबीमा गर्न कृषकहरूलाई प्रोत्साहित गरिनेछ। आकस्मिक रूपमा वाली वस्तुहरूमा देखा पर्ने रोग कीराहरूबाट वाली वस्तुलाई संरक्षण गर्नका लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ ।
१२. कृषक पहिचान गर्नको लागि तथ्याङ्क संकलन गर्ने, कृषक परिचय पत्र वितरण गर्ने कार्य अगाडी बढाइनेछ। गाउँपालिकाबाट सञ्चालन हुने कार्यक्रममा पहिचान भएका कृषक आबद्ध गर्ने नीति लिइनेछ ।
१३. खाद्य सुरक्षा र खाद्य सम्प्रभुताको मौलिक हकलाई व्यवहारिकरूपमा कार्यान्वयन गर्न आवश्यक पहल गरिने छ। किसानहरूको बजार पहुँच सुनिश्चित गर्दै विचौलियाहरूलाई निरुत्साहित गर्ने नीति लिइनेछ । कृषकका उत्पादनहरूलाई बजार सम्म पुन्याउन ढुवानीमा अनुदान दिने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
१४. यस गाउँपालिकाको वडा नं. ७ र वडा नं. ३ बाट क्रमशः गुल्मीको तम्घास र अर्धाखाँचीको सन्धिखर्कमा दुध निर्यात भइरहेको छ। आगामी आर्थिक वर्षसम्ममा यस गाउँपालिकालाई अण्डा, मासु र दुधमा आत्मनिर्भर गाउँपालिका बनाई निर्यात गर्ने गरी कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ। कृषकहरूलाई आवश्यक कृषी औजारहरू अनुदानमा उपलब्ध गराइनेछ ।

लेखनाथ पोखरेल
शास्त्राध्यक्ष

१५. पशुपंक्षीको नशल सुधार गरी उत्पादन तथा फलफलको वृद्धि गर्नको लागि कृत्रिम गर्भाधान कार्यक्रमलाई निःशुल्क गरिनेछ । स्थानीय जातका भैसी तथा पाणीपाणीको संरक्षणका लागि प्राकृतिक गर्भाधानलाई प्रवर्द्धन गरिनेछ ।
१६. वालीनाली संरक्षणको लागि वन्यजन्तु विशेषगरी बाँदर र बँदेलको नियन्त्रणका लागि तिनीहरुको प्राकृतिक वासस्थानको संरक्षणमा सामुदायिक वनहरूसँग सहकार्य गरिनेछ । वन्यजन्तुहरूलाई प्राकृतिक वासस्थानमा सीमित गर्न वनजड्गलमा फलफूलका विरुवा रोपण गरी वन्यजन्तुका लागि आवश्यक आहारा वनजड्गलमा नै उपलब्ध हुने अवस्थाको सिर्जना गरिनेछ । वन्यजन्तु नियन्त्रणका लागि आवश्यक कानुन निर्माण र कार्यक्रम तय गर्न प्रदेश सरकार र संघीय सरकारलाई अनुरोध गरिनेछ ।
१७. पशुपालनको माध्यमबाट रोजगारी सिर्जनामा जोड दिईनेछ । व्यवसायिक पशुपालनमा विशेष गरी युवालाई लक्षित गरी आधुनिक कृषि तालिम र विशेष कार्यक्रमको व्यवस्था गरिनेछ । पशुपालक कृषकलाई पशु औषधी, प्राविधिक सेवा, पशु आहारका लागि घाँसको वीड उपलब्ध गराइनेछ । भेटेनरी ल्याब सञ्चालनमा ल्याइनेछ ।

उपस्थित सभाका सदस्यज्यूहरु, उद्योग तथा वित्तीय क्षेत्र

१८. औद्योगिक ग्राम स्थापनाका लागि स्थानीयको चासोलाई ध्यानमा राख्नी यस गाउँपालिका वडा नं. ४, कोल्दी गोलीडाँडामा औद्योगिक ग्राम स्थापनाको सम्भाव्यता अध्ययन गरिनेछ । साना तथा मझौला उद्योगहरुको स्थापनामा उत्प्रेरणा प्रदान गरिनेछ ।
१९. उद्योग वाणिज्य फर्म रजिस्ट्रेशन, नविकरणलाई समेत प्रभावकारी बनाई वडा कार्यालयहरुमा फर्म दर्ता र नविकरण शिविर सञ्चालन गरिनेछ ।
२०. स्थानीय स्तरमा रहेका बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुलाई उत्पादनमुलक कार्यका लागि कर्जा प्रवाह गर्न आग्रह गर्नुका साथै नेपाल सरकारले लक्षित वर्गका लागि उपलब्ध गराउने भनी तोकेको क्षेत्र तथा वर्गलाई सेवा प्रदान गर्न सहजीकरण गरिनेछ ।
२१. सहकारीहरुलाई ग्रामिण अर्थतन्त्रको मेरुदण्डको रूपमा विकास गर्दै लिगेनेछ । सहकारीमा बचत गरेका बचतकर्ताहरुको बचत सुरक्षणका लागि सहकारीहरुलाई अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण गरिनेछ । सहकारीहरुलाई व्यवस्थापन तथा लेखा सुधार तालिम तथा आवश्यक प्रविधि उपलब्ध गराइनेछ ।

पर्यटन

२२. यस गाउँपालिकाको गंगाटार खेल मैदान, रातापोखरा खेल मैदान, मथुरा फुलबारी खेल मैदानको निर्माण सम्पन्न गरी खेल पर्यटनको विकास गरिनेछ । छत्रगञ्जमा रहेको छत्र महाराजको मन्दिर, ठूलापोखराको मालिका मन्दिर, चिदिकामा रहेको ऐतिहासिक कालिका मन्दिर, बल्कोटमा रहेको बल्कोट पौवा, भगवतीमा रहेको ताराखसे मन्दिर, माझकोट मन्दिर, विसौना मन्दिर, केरुड्गामा रहेको कालिका भगवती महामहिं मन्दिर, बल्कोट दुन्दुकमा रहेको आलमदेवी मन्दिर, अर्धातोषमा रहेको कालिका भगवती मन्दिर, बल्कोट र चिदिकामा रहेका मस्जिदहरु लगायत

यस गाउँपालिका भित्र रहेका धार्मिक समुदायका पुनः निर्माण, प्रचार-प्रसार गरी धार्मिक, सांस्कृतिक पर्यटनमा टेबा पुऱ्याइनेछ ।

२३. यस गाउँपालिका वडा नं. ५ रातापोखरामा रहेको खेल मैदानलाई छत्रदेव रंगशाला नामाकरण गरेको छ ।

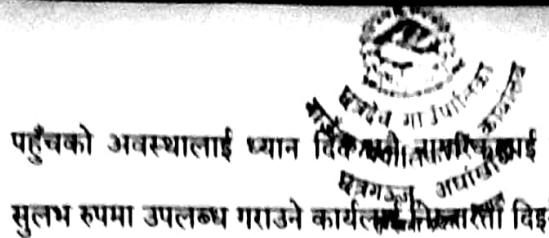
उपस्थित सभाका सवास्यज्यूहरु,
श्रम तथा रोजगारी

२४. स्थानीयस्तरमा आय आर्जनको भरपर्दो स्रोत भएमा मात्र बसाइ-सराइ कम हुन सक्दछ भने अनुभवबाट श्रमको सम्मान, श्रमजीविहरुको सुरक्षा, रोजगारी सृजना, उद्यमशीलता विकास र आय आर्जनमा जोड दिइनेछ ।
२५. गाउँपालिकामा उत्पादित सामानहरुको प्रवर्द्धन गर्न प्रदेश सरकार र गाउँपालिकाको सहकार्यमा स्थापना भएका कोशेलीघर र हाट बजारलाई थप व्यवस्थित गरिने छ ।
२६. विपन, महिला, दलित तथा सीमान्तकृत वर्ग, जाती र समुदायहरुमा उद्यमशीलताको विकास मार्फत स्वरोजगार सिर्जना गर्ने रणनीति लिईनेछ ।
२७. गरिवी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रमलाई थप प्रभावकारी बनाई नयाँ लघु उद्यमी शृजना तर्फ ८० जना, लघु उद्यमी स्तरोन्ति तर्फ ५० जना, लघु उद्यमीलाई प्रविधि सहयोग १० जना र लक्षित समुदायलाई आधार मानी छत्रदेव वडा नं. ८ स्थित पोखेडाँडामा १ कोशेली घरको स्थापना समेत गरिनेछ ।
२८. प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमको प्रभावकारिता अभिवृद्धि गर्न रोजगार सेवा केन्द्रको सुदृढिकरण गरिनेछ । श्रममुलक कार्यबाट सञ्चालन गर्न सकिने पूर्वाधारका कार्यहरूलाई सूचिकृत बेरोजगारहरूबाट सम्पन्न गरिनेछ यसबाट लकडाउनको कारण रोजगार गुमेका विपन श्रमिक र वेरोजगार यूवाहरूलाई दैनिक जीवन गुजारामा सहयोग पुग्ने गरी रोजगार मुलक कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ ।
२९. कृषि र वनमा आधारित आय-आर्जनमा मार्फत स्थानीय स्तरमै रोजगारी सिर्जनामा जोड दिईनेछ । सामुदायिक वनहरूलाई आय-आर्जनको श्रोतको रूपमा विकास गर्न सामुदायिक वनमा जडीबुटी खेती कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

जन स्वास्थ्य

३०. कोभिड -१९ को महामारीको कारण स्वास्थ्य सेवाको क्षेत्रमा सबैभन्दा ठुलो प्रभाव परेको छ, यस परिस्थितीमा संक्रमणको जोखिमलाई न्यून गर्दै स्वास्थ्य सेवा प्राप्त गर्ने पाउने जनताको मौलिक हकलाई सुरक्षित गर्ने गरी सेवा सञ्चालनको व्यवस्था गरिने छ । “छत्रदेव गाउँपालिकाको प्रतिबद्धता, स्वास्थ्य सेवामा सबै नागरिकको समान पहुँचको सुनिश्चितता” भने नारा लाई आत्मसात गर्दै विपन नागरिकको स्वास्थ्य सेवामा रहेको

लेखालालाभ पोखेल
अध्यक्ष

पाहुचको अवस्थालाई ध्यान दिएर तासमिकलाई समानताका आधारमा आधारभूत स्वास्थ्य सेवा सहज र सुलभ रूपमा उपलब्ध गराउने कार्यलाई लिखाती दिइनेछ ।

३१. स्वास्थ्य संस्थाहरुमा निःशुल्क स्वास्थ्य सेवा प्रवाहका लागि “No Commodities, No Program” भने धारणालाई प्रयोगजार गरी अत्यावश्यक औषधी तथा औजार उपकरण आपुर्तिको प्रभावकारी व्यवस्था मिलाइने छ ।
३२. गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवाको लागि स्वास्थ्य सेवाका जनशक्तिको क्षमता विकास गर्न संघीय सरकार तथा प्रदेश सरकार सँग समेत पहल गरी विभिन्न तालिमको व्यवस्था गरिनेछ । स्थानीय स्तरमा गर्न सकिने क्षमता विकास तालिमको व्यवस्था गरी स्वास्थ्यकर्मीले प्रदान गर्ने सेवालाई थप प्रभावकारी बनाउन पहल गरिनेछ ।
३३. कोभिड-१९ को रोकथाम, नियन्त्रण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी क्रियाकलापलाई थप प्रभावकारी बनाउन आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ । कोभिड-१९ को रोकथाम, नियन्त्रण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यमा खटिने स्वास्थ्यकर्मीहरुको मनोबल उच्च राख्न उनीहरुको वृत्ति विकासमा ध्यान दिँदै स्वास्थ्य संस्थालाई थप आधुनिक र पूर्वाधारमैत्री बनाइने छ ।
३४. बल्कोट प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र स्तरोन्तरी भई १५ सैयाको अस्पतालमा परिणत हुने गरी अस्पतालको भवन निर्माणको सुरुवात गरिने छ । बल्कोट प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रमा सञ्चालित स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रमलाई थप सरल, सहज तथा समय सापेक्ष बनाउँदै थप प्रोत्साहन गरिनेछ ।
३५. कोभिड-१९ लगायत समसामयिक विषयमा विद्यालय स्वास्थ्य शिक्षा, स्वास्थ्य आमा समूह तथा समूदायमा स्वास्थ्यका लागि सामाजिक व्यवहार प्रवर्द्धनअभियान कार्यक्रम सञ्चालन गरी नागरिकको स्वास्थ्य प्रवर्द्धन गर्ने र विकासमा योगदान गर्न सक्ने स्वस्थनागरिक तयार गर्ने कार्यलाई प्राथमिकता दिइनेछ । विद्यालयका शिक्षक तथा विद्यार्थीको वार्षिक रूपमा स्वास्थ्य परीक्षण गर्ने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
३६. गाउँपालिका अन्तर्गतका स्वास्थ्य संस्थामा प्रोटोकल अनुसार ४ पटक गर्भजाँच गराउने गर्भवती महिला तथा नियमित वृद्धि अनुगमन गर्ने दुई वर्ष मुनिका बालबालिकाहरुलाई “उपाध्यक्ष मातृशिशु स्वास्थ्य तथा पोषण कार्यक्रम” मार्फत थप प्रोत्साहन गरिनेछ । घरमै सुत्केरी हुने संख्या कम गर्दै शुन्य होम डेलिभरी कायम गर्दै Zero Home Delivery Rural Municipality बनाउने तर्फ अग्रसर हुँदै गाउँपालिका भित्रका बर्थिड सेन्टरमा प्रसुती सेवाको उपभोग बढाउन गाउँपालिकाका बर्थिड सेन्टरमा प्रसुती सेवा लिन आउने सेवाग्राहीलाई निःशुल्क एम्बुलेन्स सेवा उपलब्ध गराइनेछ । किशोर किशोरी मैत्री स्वास्थ्य सेवालाई थप प्रभावकारी बनाउन पहल गरिनेछ ।

३७. मातृ तथा शिशु स्वास्थ्यलाई राम्रो बनाउन र **जिल्लास्कृतीयम्** समयमै पहिचान गरी समाधानका उपायको खोजी गर्ने मातृशिशु स्वास्थ्य कार्यक्रम अन्तर्गत **स्वास्थ्यकर्त्तव्यहरु** घरमै गई सुल्तकी महिला तथा नवशिशुको जाँच भेट गर्न PNC Home Visit कार्यक्रम गाउँपालिका अन्तर्गतका सबै स्वास्थ्य संस्थामा विस्तार गरिनेछ ।
३८. **Rural Ultrasound** कार्यक्रम सञ्चालन गरी स्वास्थ्य संस्थामा गर्भजाँच गराउन आउने गर्भवती महिलालाई **Ultrasound** सेवा प्रदान गर्ने व्यवस्था मिलाइ जटिलताको समयमै पहिचान गरी समाधान/उपचारका लागि उपयुक्त अस्पतालमा प्रेषण गरी नागरिकको अनावश्यक खर्चको बचत गर्नुको साथै अकालमा ज्यान जानबाट जोगाउन मद्दत गरिनेछ ।
३९. आयुर्वेदिक तथा प्राकृतिक चिकित्सा पद्धतिलाई प्रवर्द्धन गर्न व्यवसायिक जडीबुटी खेतीलाई प्रोत्साहन गर्न सो को पहिचान र प्रयोगमा जोड दिइनेछ । गाउँपालिकामा रहेको नागरिक आरोग्य केन्द्र मार्फत नागरिकहरूलाई योगाभ्यास तथा शारीरिक व्यायाम सहितको जीवन पद्धति अपनाउन प्रोत्साहित गरिनेछ । साथै “एक विद्यालय एक योग शिक्षक”को नीति अवलम्बन गरी विद्यालयमा योग अभ्यास तथा नैतिक शिक्षामा जोड दिइने छ । नागरिक आरोग्य केन्द्रबाट प्रदान हुने सेवालाई थप प्रभावकारी बनाउन आवश्यक पहल गरिनेछ ।
४०. सामुदायिक महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरुका लागि परिचयपत्रको व्यवस्था गरिनेछ, साथै सामुदायिक महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरुको सेवाको उच्च मुल्याङ्कन गर्दै उत्कृष्ट सामुदायिक महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकालाई सम्मान गरिनेछ । सामुदायिक महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरूलाई सञ्चार सुविधा तथा थप यातायात खर्चको व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइने छ । स्वयंसेवी भावनाले सेवा गर्ने सामुदायिक महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाको निःशुल्क स्वास्थ्य विमा गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ ।
४१. पुर्ण खोप सुनिश्चितता कायम गर्न “खोज र खोपको”नीति अवलम्बन गरी खोप सेवाबाट बज्ज्वित बालबालिबाको खोजी गरी खोप सेवा प्रदान गरी पुर्ण खोप कायम गर्ने कार्यलाई प्राथमिकताका साथ सञ्चालन गरिनेछ । “सुरक्षित सुईको सुनिश्चितता”गर्न खोप सेवालाई सहज र सुरक्षित तरिकाले प्रदान गर्न गर्न खोप केन्द्रको निर्माण तथा व्यवस्थापन कार्य अगाडी बढाई आफै भवनमा खोप सेवा प्रदान गर्ने व्यवस्था गरिनेछ ।
४२. पोषण कार्यक्रमलाई थप प्रभावकारी बनाउन सबै स्वास्थ्य संस्थामा पोषण कर्नर स्थापना, पोषण मैत्री स्वास्थ्य संस्था घोषणा, किशोरी आइरन तथा फोलिक एसिड कार्यक्रम, राष्ट्रिय भिटामिन ए कार्यक्रम जस्ता कार्यक्रमलाई प्राथमिकताका साथ सञ्चालन गरिनेछ ।

लेखनाथ पोखरेल
अध्यक्ष

-
४३. स्वास्थ्य आमा समुहलाई भए प्रभावीकरण बढाउने "स्वास्थ्य आमा समुहसँग उपाध्यक्ष कार्यक्रम" सञ्चालन गरी गाउँपालिका भित्र एका स्वास्थ्य अधिकारीसँग गाउँपालिका उपाध्यक्षलाई जोडी समुदायका वास्तविक स्वास्थ्य समस्याको पहिचान गरी समाधानका उपायको खोजीमा जोड विइने छ ।
४४. भगवती स्वास्थ्य चौकी तथा तूलापोखरा स्वास्थ्य चौकीको भवनको निर्माण सम्पन्न गरी नेपाल मार्कारको मापदण्ड बमोजिमका स्वास्थ्य चौकी भवन निर्माण सम्पन्न हुने छन् । केहुङ्गा स्वास्थ्य चौकीको भवन पनि मापदण्ड बमोजिमको बनाउन आवश्यक पहल गरिनेछ । स्वास्थ्य संस्था पुर्वाधार युक्त भए मैरी स्वास्थ्य संस्थाहरूलाई न्युनतम सेवा मापदण्ड (Minimum Service Standard)बमोजिम व्यवस्थित गर्न पहल गरिनेछ ।
४५. सबै स्वास्थ्य संस्थाहरूलाई प्रविधिमैत्री बनाउदै स्वास्थ्य संस्थाबाटे LMIS तथा DHIS2 मा तथ्याङ्क प्रविष्टि गर्ने व्यवस्था मिलाई समयमै प्रतिवेदन प्रेसित गर्ने, आवश्यकता अनुसार पृष्ठपोषण लिने तथा दिने कार्य गरी तथ्याङ्कमा हुने कमजोरी पत्ता लगाइ सुधार गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
४६. स्वास्थ्य सेवाको पहुँचबाट टाढा रहेको जनसंख्यालाई लक्षित गरी यस गाउँपालिकाको बडा नं. १ नेटी र बडा नं. ६ को चौवाहमा सामुदायिक स्वास्थ्य ईकाइ सञ्चालनको प्रक्रिया अन्तिम अवस्थामा पुगेको छ भने उक्त स्वास्थ्य ईकाइहरूको पुर्वाधार विकासका लागी आवश्यक जग्गा प्राप्तिको कार्य समेत सम्पन्न भइसकेको छ र आगामी आर्थिक वर्षमा दुवै स्थानमा प्रवाह हुने स्वास्थ्य सेवालाई आफ्नै भवनबाट सञ्चालन हुने गरी कार्य प्रक्रिया अगाडी बढाइने छ ।

**उपस्थित सभाका सदस्यज्यूहरु,
शिक्षा तथा खेलकुद**

४७. संविधानले निर्दिष्ट गरेको शिक्षा पाउने नागरिकको मौलिक हकलाई कार्यान्वयन गर्न, आधारभूत र माध्यमिक शिक्षाको अधिकार कार्यान्वयन गर्न आवश्यक कानून, मापदण्ड र कार्यक्रम बनाइ कार्यान्वयन गरिनेछ ।
४८. हाप्रो उद्देश्य: बालबालिकाको उज्ज्वल भविष्य अभियानअन्तर्गत विद्यालय शिक्षालाई गुणस्तरीय बनाउन कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ । गुणस्तरीय शिक्षा सुनिश्च गर्न सबै सरोकारवालाहरूसँग समन्वय र सहकार्य गरिनेछ ।
४९. “छत्रदेवको इच्छा, युग सुहाउँदो शिक्षा” भन्ने नारालाई सार्थक तुल्याउने गरी शिक्षा क्षेत्रमा हाप्रा गतिविधिहरु केन्द्रित हुनेछन् । सो अनुरुप व्यवहारिक र प्राविधिक शिक्षामा हाप्रो जोड रहनेछ ।
५०. शैक्षिक शत्र २०७५ देखि सुरु भएको अंग्रेजी माध्यमको शिक्षालाई चालु शैक्षिक शत्रमा कक्षा ४ मा लागू गरिएको र क्रमशः कक्षा वृद्धि गर्दै लगिनेछ ।

५१. कोभिड महामारीका कारण अवरुद्ध सञ्चालन समिक्षकमा अध्ययन शिक्षालाई वैकल्पिक माध्यमबाट अगाडी बढाउन कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ । वैकल्पिक सञ्चालनको माध्यमहरुको रूपमा प्रयोग गरीएको श्रव्य दृष्य सिकाइ र टेलि सिकाइलाई निरन्तरता दिनुका साथै रेडियो शिक्षा, सिकाइ सम्बन्धी सामाग्री छपाइ तथा वितरण, CUG सेवा आदीको प्रयोगबाट सिकाइ निरन्तरतामा जोड दिइनेछ ।
५२. गाउँपालिकाले शुरु गरेको एल. के. जी. कक्षालाई निरन्तरता दिइनेछ । बाल विकास र एल. के. जी. मा अध्ययनरत विद्यार्थीका लागि निःशुल्क पाठ्यपुस्तक वितरण गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ । बालबालिकालाई बालमैत्री सिकाइ सहजीकरणमा जोड दिइनेछ ।
५३. शिक्षकहरुलाई आफ्नो कार्यक्रमतामा प्रभावकारीता ल्याउन तथा उत्साहित बनाई शिक्षण सिकाई क्रियाकलाप लाई थप प्रभावकारी बनाउन शिक्षक तथा विद्यालय सम्मान कार्यक्रम अगाडि बढाइनेछ । शैक्षिक उपलब्धिको आधारमा शिक्षकलाई पुरस्कारको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
५४. व्यवस्थापक नै सुधारको नेतृत्वकर्ता हुन सक्छ भने मान्यतालाई ध्यानमा राखी सामुदायिक विद्यालयका प्रधानाध्यापकहरुलाई असल व्यवस्थापकको रूपमा विकास गर्न आवश्यक सीप, तालिम र उत्प्रेरणा प्रदान गरिनेछ ।
५५. प्राविधिक शिक्षा नै देश विकासको आधार हो भने कुरालाई व्यवहारमा रूपान्तरण गर्न एगो फेरेष्टी पोलीटेक्निक इन्ष्टिच्युट मथुरामा यस गाउँपालिकाको पुर्ण छात्रवृत्तीमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुको छात्रवृत्तीलाई निरन्तरता दिइनेछ । यसै आर्थिक वर्षदेखि सरस्वती माध्यमिक विद्यालय छत्रदेव-७ मा सिभिल इन्जिनियरिङ अध्ययनका लागि अन्य विद्यालयहरुबाट आई आवाशीय रूपमा रही अध्ययन गर्ने विद्यार्थीहरुलाई आवाशीय छात्रवृत्ती उपलब्ध गराइनेछ ।
५६. आजका असल विद्यार्थी नै भोलीको सभ्य समाज निर्माणको आधार हुन भने हाम्रो विश्वास रहेको छ । विद्यार्थीहरुलाई भविष्यमा असल र सफल नागरिकको रूपमा विकास गर्ने विभिन्न क्षेत्रका उदाहरणीय व्यक्तित्वहरूसँग विद्यार्थीहरुको अन्तर्किया कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । शिक्षाको माध्यमबाट व्यक्तिलाई व्यवसायिक, प्रतिस्पर्धी र राष्ट्रप्रति बफादार नागरिक बनाउने क्रियाकलापलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
५७. विद्यालयको आर्थिक प्रशासनलाई चुस्त बनाउन कानुनले तोकीएको ढाँचामा लेखा राख्न, वित्तीय जवाफदेहित कायम गर्न आर्थिक प्रशासनसँग संलग्न कर्मचारीलाई तालिम तथा उत्प्रेरणा प्रदान गरिनेछ ।
५८. सामुदायिक विद्यालयका शिक्षकहरुलाई आधुनिक शिक्षा संग समावेश गराउदै सञ्चार प्रविधिमा थप प्रविधिमैत्रि गराउन कम्प्यूटर तालिमको व्यवस्था गरिनेछ ।

५९. करार, राहततथा स्थानीय सोतबाट तलब, प्राप्ति पाउने गरी विद्यालयमा कार्यरत बाल विकासका सहजकर्ता, शिक्षकर कर्मचारीहरुलाई निजहरु अवकासभौतिकौशल पूँछगृही उपाय स्वरूप सकम उपलब्ध गराउन आव. २०७८/०७९ देखि शिक्षक तथा विद्यालय कर्मचारी कल्याणकारी कोषको मुहुरात गरिनेछ ।
६०. सामुदायिक विद्यालयमा विद्यालय समायोजन, दरबन्ती मिलान एवं प्रधानाध्यापक मिलान जस्ता गतिविधिहरुलाई प्राथमिकताका साथ सम्पादन गर्ने प्रक्रिया अगाडि बढाइनेछ ।
६१. बालबालिकालाई विद्यालय पठाउ, सिकाउ र टिकाउ अभियानलाई निरन्तरता दिइनेछ । बालबालिकालाई आधारभूत शिक्षा निःशुल्क र अनिवार्य रूपमा उपलब्ध गराउन विद्यालय जाने उपरे समूहका गर्वै बालबालिकालाई विद्यालयमा ल्याइनेछ । विभिन्न कारणले विद्यालय छोड्ने बालबालिकालाई विद्यालयमा टिकाउन शिक्षक र अभिभावक अन्तर्कियामा जोड दिइनेछ । विद्यार्थीहरुलाई जीवनपर्योगी ज्ञान र सीप सिकाउन शिक्षकहरुलाई उत्प्रेरित गरिनेछ ।
६२. जग राप्रो भए मात्र घर बलियो हुन्छ भने मान्यतालाई स्वीकार गरी पुर्व प्राथमिक तह र प्राथमिक तहमा अध्ययनरत बालबालिकाको सिकाईलाई प्रभावकारी बनाउन पुर्व प्राथमिक तह र प्राथमिक तह सुधार अभियान सञ्चालन गरिनेछ । बालविकासका सहजकर्ताहरुलाई मन्तेश्वरी तालिम र प्राथमिक तहका शिक्षकहरुलाई स्थानीय शैक्षिक सामाग्री निर्माण एवं बालमनोविज्ञान परामर्श उपलब्ध गराइनेछ ।
६३. विद्यार्थीहरुमा पोषणको समस्या हुन नदिन यस गाउँपालिकाले शुरु गरेको बाल विकास केन्द्रका बालबालिकाहरुलाई दिइदै आएको दिवा खाजा कार्यक्रमलाई संघीय सरकारसँगको सहकार्यमा कक्षा ५ सम्म निरन्तरता दिइनेछ ।
६४. विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थी, शिक्षकर कर्मचारीहरुको विद्यालयमा नैप्राथमिकस्वास्थ्य परिक्षणको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
६५. शिक्षालाई सूचना प्रविधि मैत्री बनाउन पछिल्लो सूचनाको विकासलाई अवलम्बन गर्न शिक्षकहरुलाई तालिमको उपयुक्त व्यवस्था गरिने छ । विद्यालयहरुमा कम्प्यूटर, प्रिन्टर लगायतका सामानहरुको समूचित व्यवस्था गरिनेछ । शिक्षाको गुणस्तर अभिवृद्धि गरी यहाँका विद्यार्थीहरु अन्यत्र जाने प्रवृत्तिलाई निरुत्साहित गरिने छ । नैतिक शिक्षा, सहकारी शिक्षा, उद्यमशिल शिक्षा जस्ता कुराहरुमा विशेष जोड दिइनेछ ।
६६. विद्यालयमा विद्यार्थीहरुका लागि अतिरिक्त क्रियाकलापमा विशेष जोड दिइनेछ । विद्यालयमा हरियाली प्रवर्द्धन गर्न विद्यालय पूर्वाधार निर्माण गर्दा ध्यान दिइनेछ । विद्यालय हराभरा कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

- ३० श्री देव गाउँपालिका भागीदार
कार्यपालिका समिति बजेट साथै गाउँपालिकाबाट स्यानिटेरी प्याडको
व्यवस्था गरी वितरण गरिनेछ।
६८. शिक्षालाई थप सुधार गर्दै यस क्षेत्रमा समयको माग अनुरुपको शिक्षाको विकास गर्न आवश्यकता अनुसार संरचनाहरु निर्माण गरी थप कार्यहरु अगाडि बढाइनेछ।
६९. रातापोखरा खेल मैदान, गंगाटार खेल मैदान लगायत सबै वडामा रहेका खेल मैदान र कोल्दीमा रहेको कभई हल, बल्कोटमा रहेको व्यायामशालालाई निरन्तर उपयोग गरी युवाहरुलाई खेलको माध्यमबाट स्वस्थ जीवनशैली निर्माण, अनुशासितजीवनशैली विताउने तथा सभ्य समाज निर्माण गर्ने र सामुहिक भावनाको विकास गराउने कार्यमा जोड दिइनेछ।
७०. अध्यक्ष कप भलिबल प्रतियोगिता, वडास्तरीय क्रिकेट प्रतियोगितालाई निरन्तरता दिइनेछ। खेलाडीहरुमा रहेको प्रतिभालाई थप विकसित गर्न, जिल्ला स्तर, प्रदेश स्तर र राष्ट्रिय स्तरमा आयोजना हुने खेलकुदमा प्रतिस्पर्धा गर्न सक्ने बनाउन अभ्यास खेलहरुमा जोड दिइनेछ। त्यस्ता प्रतिस्पर्धामा भाग लिने खेलाडीहरुको युवाहरुलाई खेलकुद सामाग्रीहरु उपलब्ध गराइनेछ। युवा क्लबहरुलाई खेलकुद सामाग्रीहरु उपलब्ध गराइनेछ।
७१. विकासका हेरेक क्रियाकलापहरुमा युवाहरुको अर्थपूर्ण सहभागितामा जोड दिइनेछ। युवाहरुलाई विभिन्न सीप सिकाइमा प्राथमिकतामा राखिनेछ। युवाहरुलाई स्वरोजगार बनाउन आवश्यक कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ।
७२. यस गाउँपालिकामा रहेका मन्दिर, पाटी पौवा, मस्जिद, परम्परागत नाँच, धार्मिक सांस्कृतिक सम्पदाहरुको जगोनीमा जोड दिइनेछ।

उपस्थित सभाका सदस्यज्यूहरु,

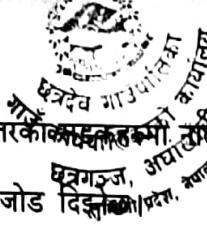
लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण

७३. नेपालको संविधानले व्यवस्था गरेको लक्षित वर्गको हकहितको सुनिश्चित गर्दै लैड्गिक समता र समानता, सशक्तीकरण, मूलप्रवाहीकरण र अर्थपूर्ण सहभागिता वृद्धि गर्ने नीतिलाई प्रोत्साहन गरिनेछ। लघुउद्यम तथा सीप विकास सम्बन्धी कार्यक्रमहरुमा लक्षित वर्ग, क्षेत्र, समुदायको सहभागितालाई पहिलो प्राथमिकतामा राखिनेछ।
७४. महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, ज्येष्ठ नागरिक, यौनिक तथा लैड्गिक अल्पसंख्यक व्यक्तिहरुको तथ्याङ्क संकलन तथा अद्यावधिक गरी योजना तथा कार्यक्रम ल्याइनेछ। लैंगिक हिंसा तथा लिङ्गको आधारमा गरिने भेदभावलाई शून्यमा झार्न कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ। लैंगिक हिंसामा परेका व्यक्तिहरुको उद्धार, राहत तथा पुनर्स्थापनाका लागि स्थापित लैंगिक हिंसा निवारण कोषमा आवश्यक रकम व्यवस्था गरिनेछ।

७५. बालबालिकाको हकहित संरक्षणका लागि विकासको नियमितीनुसारिक तथा संवेगात्मक लागायत होके क्षेत्रमा क्षमता विकासका लागि होके चरणमा अर्थपूर्ण रैमउभारीको सुनिश्चित गरिने छ । बालबालिकाहरुको प्रतिभा प्रष्टुटनका लागि विभिन्न कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिने छ ।
७६. समाजमा रहेका कुरीति, कुप्रथा, लैंगिक हिंसा, मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार विरुद्ध सचेतनामूलक कार्यक्रम तथा अभियान सञ्चालन गरिनेछ । महिला विकास कार्यक्रमद्वारा प्रवर्द्धित महिला सहकारी संस्थाहरुको सुदृढीकरण एवं पालिकास्तरीय महिला सञ्जाल स्थापना गरिनेछ ।
७७. पालिकास्तरमा ज्येष्ठ नागरिक मञ्च, अपाङ्ग संरक्षण समिति, बाल सञ्जाल, महिला सञ्जाल, उपेक्षित उत्पीडित वर्ग उत्थान सञ्जाल गठन गरी उनीहरुको व्यक्तित्व विकास, नेतृत्व विकास र क्षमता विकास जस्ता कार्यक्रमहरुलाई निरन्तरता दिइनेछ । ज्येष्ठ नागरिकहरुको अनुभवलाई छत्रदेवको विकासमा उपयोग गर्नुका साथै अनुभवहरुको अभिलेखन कार्यमा समेत जोड दिइनेछ । यस गाउँपालिकाको वडा नं. २ बल्कोट पौवामा ज्येष्ठ नागरिक दिवा सेवा केन्द्र स्थापना गरिने छ ।
७८. गरिबीको रेखामूनि रहेका जनसंख्या, गरिबीको गहनता, विषमता अध्ययन र विश्लेषण गरी आवश्यक कदम चाल्न सम्बन्धित विषयगत निकायसँगको परामर्शमा आवश्यक कार्ययोजना बनाई लागू गरिनेछ ।
७९. सेवा प्रवाहका क्रममा अतिविपन्न, अशक्त, ज्येष्ठ नागरिकहरुलाई प्रमाणपत्रका आधारमा प्राथमिकता प्रदान गरी सेवा प्रवाहको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
८०. उत्पीडित, उपेक्षित दलित समुदायको सशक्तिकरण र क्षमता विकासको लागि विशेष कार्यक्रम बनाई सरकारी तथा गैरसरकारी कार्यालयहरुसँगको साझेदारीमा दलित समुदायले परम्परादेखि अवलम्बन गर्दै आएका पेशाहरुलाई व्यवसायीकरण गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ । सामाजिक रूपमा बहिष्करण र बञ्चितिकरणमा परेका व्यक्तिहरुलाई मापदण्ड बमोजिम सामाजिक संरक्षण तथा सुरक्षाको कार्यक्रम ल्याइनेछ ।

पूर्वाधार विकास

८१. पूर्वाधार विकासका लागि जनसहभागितामा आधारित कार्यक्रमलाई प्राथमिकता दिइनेछ । वडा भेला तथा वडा कार्यालयबाट सिफारिस भइ आएका आयोजनाहरुलाई आयोजना बैंकमा समेटि प्राथमिकताको आधारमा सञ्चालन गरिनेछ ।
८२. पूर्वाधार विकासका लागि संघ र प्रदेश सरकारसँग सम्पुरक र विशेष कार्यक्रम मार्फत ठुला आयोजनाहरु सञ्चालन गरिनेछ । संघीय सरकार र प्रदेश सरकारले सञ्चालन गरेका कार्यक्रमहरुको कार्यान्वयनमा सहजीकरण गरिनेछ ।

-

४३ ग्रन्थालय
प्रतिदेव गाउँपालिका कार्यालय
प्रधानमंत्री, अध्यक्ष, वित्त मंत्री, वित्त विभाग
- ८३.** गाउँपालिका भित्रका मुख्य तथा वस्ती स्तरको सम्भारमा जोड दिइनेछ । गाउँपालिका भित्रका मुख्य सडकहरूको नियमित मर्मत सम्भारमा जोड दिइनेछ ।
- ८४.** गाउँपालिका भित्रका सबै सडक बाहै महिना उपयोगमा आउने गरी नियमित मर्मत सम्भारमा जोड दिइनेछ । सडक मर्मत सम्भारमा स्थानीय वासीको सहभागिता कायम गर्न जोड दिइनेछ ।
- ८५.** आगामी आर्थिक वर्षदेखि भवन निर्माण मापदण्ड लागू गरिनेछ । गाउँपालिका क्षेत्र भित्र निर्माण हुने भौतिक संरचनाहरू भुकम्प प्रतिरोधी र मापदण्ड बमोजिमका निर्माण गर्न मापदण्डको प्रभावकारी कार्यान्वयनमा जोड दिइनेछ ।
- ८६.** गाउँपालिकाको मुख्य प्रशासनिक भवन आगामी आर्थिक वर्ष भित्र सम्पन्न गरी सुविधा सम्पन्न भवनबाट कार्यालय सञ्चालन हुनेछ । साथै आगामी आर्थिक वर्ष भित्र २ नं. वडा कार्यालयको कार्यालय भवन निर्माण कार्य सम्पन्न गरी सबै वडा कार्यालयहरूको सुविधा सम्पन्न भवनबाट सेवा प्रवाह हुने समेत यस गरिमामय सभालाई जानकारी गराउन चाहन्छु ।
- ८७.** गाउँपालिका भित्र रहेका सबै सरकारी भवनहरूको नियमित मर्मत सम्भारमा जोड दिइनेछ ।
- ८८.** सरकारी भवनहरू अपाङ्गमैत्री, बालमैत्री र वातावरणमैत्री बनाइनेछ ।
- ८९.** यस गाउँपालिकाले निर्माण गरिरहेको जनता आवास कार्यक्रम अन्तर्गत यसै वर्ष सम्ममा ७ वटा घर निर्माण भइसक्ने र आगामी वर्षबाट भुमिहिन तथा सुकुम्बासीहरूलाई उक्त भवनहरूमा बसाल सकिने अवस्था सिर्जना भएको छ ।
- ९०.** यस गाउँपालिकाको चौवाह र आसपासको क्षेत्रलाई समेटी Eco City निर्माणका लागि सम्भाव्यता अध्ययनका लागि संघीय सरकार र प्रदेश सरकारमा अनुरोध गरिनेछ ।
- ९१.** बालबालिकाहरूलाईमनोज्जरनका लागि निर्माणाधिन वडा नं. ६ मा रहेको वि. पि. बाल उद्यान केन्द्रलगायतका बाल उद्यानहरूको निर्माणलाई पुर्णता दिइनेछ ।
- ९२.** छत्रदेव गाउँपालिका यस अधी नै काठे पोल मुक्त गाउँपालिका बनिसकेको अवस्थामा विद्युत सेवाको गुणस्तर सुधारमा नेपाल विद्युत प्राधिकरणसँग आवश्यक समन्वय गरिनेछ ।
- ९३.** गाउँपालिका अन्तर्गतका सबै घरधुरीहरूमा स्वच्छ र स्वस्थ खानेपानीको व्यवस्था गर्नको “एक घर, एक धारा”को अभियानलाई निरन्तरता दिइनेछ । नेपाल सरकार र प्रदेश सरकारको समन्वय र सहकार्यमा शतप्रतिशत जनतालाई सुधारिएको खानेपानी र सरसफाईको व्यवस्था गरिनेछ । खानेपानीको समुचित प्रयोगका लागि सबै खानेपानी उपभोक्ता समिति मार्फत वितरण गरिने खानेपानीलाई मिटर प्रणालीमा लैजान उत्प्रेरित गरिनेछ ।

-
९४. प्रदेश र संघीय सरकारसँग समन्वय गरी समुदायिक लिपिटड खानेपानी आयोजनाहरूलाई निरन्तरता दिइनेछ । लिपिटड खानेपानी आयोजनाहरूलाई सामुदायिक खानेपानी आयोजनामा रूपान्तरण गर्न उपभोक्ता समितिहरूलाई सहजीकरण गरिनेछ । लिपिटड खानेपानी आयोजनाहरूको विद्युत महशुलको ३३ प्रतिशत रकम गाउँपालिकाबाट उपलब्ध गराउने व्यवस्था गरिने छ ।
९५. निर्माणाधीन मडेलचौर खानेपानी आयोजना, उपल्लो टिकुरी खानेपानी आयोजना, अर्घातोष खानेपानी आयोजना, बल्कोट-केरुडा खानेपानी आयोजना, तिलकुवा चिदिपानी खानेपानी आयोजना र झिक्रे ढिकुरा खानेपानी आयोजना, अर्घातोष ४ र ५ खानेपानी, बल्कोट चिदिका खानेपानी आयोजनाको निर्माण आगामी वर्ष सम्पन्न गरिनेछ ।
९६. खानेपानी मुहानलाई दर्ता प्रक्रियामा ल्याई थप प्रभावकारी र व्यवस्थित गरिनेछ ।
९७. फोहोर मैला व्यवस्थापनका लागि डम्पिङ्ग साइट स्थापना गर्नसम्भाव्यता अध्ययन गरिनेछ ।
९८. उज्यालो छत्रदेव कार्यक्रमलाई वैकल्पिक उर्जा प्रवर्द्धन केन्द्र सँगको साझेदारीमा कार्यान्वयन गरिनेछ । वैकल्पिक उर्जाको पहुँच नपुगेका सबै माध्यमिक विद्यालयहरूमा वैकल्पिक उर्जाको प्रबन्ध मिलाइनेछ ।
९९. यस गाउँपालिकाले राखेको दलित घर उज्यालो कार्यक्रम र विपन्न घर उज्यालो कार्यक्रम कार्यान्वयनमा आइसकेका छन् । यी कार्यक्रमहरूलाई वैकल्पिक उर्जा प्रवर्द्धन केन्द्रसँगको समन्वय र सहकार्यमा आगामी वर्ष पनि निरन्तरता दिइनेछ ।
१००. यस गाउँपालिकाको अन्न भण्डारको रूपमा विकास गर्ने सम्भाव्यता बोकेको चौवाटार क्षेत्रलाई सिंचित गर्न निर्माणाधीन चौवाटार सिंचाइ आयोजना सम्पन्न गर्न सरोकारवाला निकायसँग समन्वय र यस गाउँपालिकाको तर्फबाट आवश्यक सहजीकरण गरिनेछ । चौवाटार क्षेत्रलाई उत्पादनको केन्द्रको रूपमा विकास गर्न स्थानीय सँगको परामर्शमा गाउँपालिकाबाट कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ । अन्य साना सिचाइ कुलोहरूको निर्माण र मर्मत गरी उत्पादन वृद्धिमा जोड दिइनेछ ।

उपस्थित सभाका सदस्यज्यूहरू,

वन, बातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

१०१. हाप्रो वन हाप्रो आयआर्जनको माध्यम भन्ने नारा अनुरुप सामुदायिक वन उपभोक्ता समितिहरूलाई सामुदायिक वनबाट अधिक लाभ लिने गरी त्यसको दिगो उपयोग गर्न अभिप्रेरित गरिनेछ । सामुदायिक वनमा जडिवुटिजन्य र फलफुलका विरुद्ध रोपण कार्यमा सहयोग उपलब्ध गराइनेछ । सामुदायिक वनहरूमा पर्याप्त राष्ट्रिय विकासमा जोड दिइनेछ ।

लेखनाथ रोखेल
अध्यक्ष १६

१०२. जैविक विविधताको संरक्षण लगायत वातावरणीय सेवाबाट प्राप्त हुने लाभ वृद्धि गर्दै न्यायोचित वितरणमा ध्यान पुऱ्याइनेछ । जल तथा भूमिको संरक्षणबाट भूमिको उत्पादकत्व वृद्धि गर्न मुहानहरुको संरक्षण, जलाधार क्षेत्रहरुको संरक्षण र नदी प्रणाली संरक्षणमा जोड दिइनेछ ।
१०३. सामुदायिक र सरकारी वनको संरक्षणमा जोड दिइनेछ । जथाभावी वन फडानी गर्ने र वनमा आगो लगाउने कार्यलाई अपराधको रूपमा लिई त्यस्तो कार्यमा संलग्नलाई कानून बमोजिमको कारबाही गर्न सम्बन्धित निकायहरुसँग समन्वय गरिनेछ ।
१०४. वन क्षेत्रमा सुशासन, समावेशीकरण र सामाजिक न्याय प्रवर्द्धनमा जोड दिइनेछ ।
१०५. विपदका घटनाबाट नागरिकको जीउ धनको सुरक्षा गर्ने प्रभावकारी विपत प्रतिकार्य योजना तयार गरी कार्यान्वयन गरिनेछ । विपद व्यवस्थापन कोषलाई निरन्तरता दिइनेछ । कोषबाट उपलब्ध गराइने राहतलाई निरन्तरता दिइनेछ । विपद सँग जुध्न आवश्यक सामाग्री, जनशक्तीको व्यवस्थापन गरिनेछ । विपद प्रतिकार्यका लागि सहयोगी संस्थाहरु, प्रदेश सरकार र संघीय सरकारसँग समन्वय र सहकार्य गरिनेछ ।
१०६. यस गाउँपालिकाभित्रका बडा नं ०५ स्थित देउराली पहिरो, बडा नं ०८ स्थित बरेलडाडां पहिरो, बाझा पोखरा पहिरो, थुम पहिरो, माइकाथान पहिरो नियन्त्रणका साथै जेरे खोला, खर्जाङ्ग खोला, सौर्य खोला, शेरी खोला, बगाहा खोला, बौवा खोला एवं जुम्ली कुलो बाँधमा भएका नदी कटान लगायतका खोलाहरुबाट हुने कटान रोक्न खोला लगायत भू-क्षय हुने स्थान एवं तटहरुमा तटबन्धको व्यवस्था गर्निलमेकी स्थानीय तह, प्रदेश एवं संघीय सरकारसँग आवश्यक समन्वय र सहकार्य गरिनेछ । गाउँपालिका क्षेत्रभित्र सडकहरुको निर्माणमा अत्यावश्यक बाहेक हेभी इक्विपमेन्टको प्रयोगलाई निरुत्साहित गर्ने नीति लिइनेछ ।
- उपस्थित सभाका सदस्यज्यूहरु,
संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन सम्बन्धमा,**
१०७. नागरिकको सार्वजनिक सेवा प्राप्त गर्ने अधिकारको सम्मान गर्दै सेवा प्रवाहमा जवाफदेहीता अभिवृद्धिमा जोड दिइनेछ । सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई नागरिककेन्द्रित तथा नतिजामुखी बनाइनेछ । सेवा प्रदायकको क्षमता वृद्धिका लागि अभिमुखिकरण, तालिम तथा साधन स्रोतको व्यवस्थापनमा जोड दिनुका साथै सेवाग्राही मैत्री वातावरण सिर्जनामा जोड दिइनेछ । सार्वजनिक सेवाको गुणस्तर मापनका लागि सेवाग्राही सन्तुष्टी सर्वेक्षण गरिनेछ । उत्कृष्ट सेवा प्रवाह गर्ने कार्यालय र कर्मचारीहरुलाई पुरस्कृत गर्ने नीति लिइनेछ ।

ललित बहादुर पोखरेल
अध्यक्ष

-
१०८. गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, वडा कार्यालयमा व्यवस्था, विद्यालय लगायत सबै सार्वजनिक सेवा प्रवाह गर्ने निकायहरुमा नागरिक बडापत्र अनिवार्य अवधारणामा राख्न गर्ने व्यवस्था कार्यान्वयन गरिनेछ । अडियो नागरिक बडापत्रको शुरुवात गरिनेछ । गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयमा डिजिटल बडापत्र कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
१०९. सबै सरकारी कार्यालयहरुमा सूचना अधिकारी तोक्ने व्यवस्थालाई अनिवार्य गरिनेछ । नागरिकहरुले मागेका सूचनाहरु समयमा पाउने कुराको सुनिश्चितता गरिनेछ । गाउँपालिकाको वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट पुस्तिका प्रकाशन गर्ने, गाउँपालिकाका सुचनाहरु वेवसाइट, सूचना पाटी, स्थानीय एफ.एम. तथा टेलिभिजनबाट सार्वजनिक गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ । सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने व्यक्तिहरुको नामावली यस गाउँपालिकाको वेवसाइट र वडा कार्यालयको सुचना पाटिमा टाँस गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ । स्थानीय राजपत्र प्रकाशनलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
११०. यस गाउँपालिकाका मुख्य मुख्य स्थानहरु, धार्मिक सांस्कृतिक स्थानहरु, धार्मिक सांस्कृतिक परम्पराहरु र गाउँपालिकाले गरेका उपलब्धीहरु समेटी एक वृत्त चित्र निर्माण गरिनेछ ।
१११. चौमासिक रूपमा सार्वजनिक सुनुवाइ गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ । आयोजनाहरुको सार्वजनिक परिक्षण तथा आयोजना जानकारी बोर्ड राख्ने कार्यलाई समेत निरन्तरता दिइनेछ ।
११२. सार्वजनिक खर्चलाई मितव्ययी र नतिजामुखी बनाउने कार्यमा थप जोड दिइनेछ । चालु प्रकृतिका खर्चहरु कटौती गर्ने नीति लिइनेछ । आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई मजबुद बनाईनेछ । वेरुजु कम गर्ने तथा लेखापरिक्षणबाट औल्याईएका वेरुजुहरुको संपरिक्षण गरी वेरुजु न्यूनीकरणमा जोड दिईनेछ ।
११३. पूर्वाधार विकास शाखालाई थप साधन सम्पन्न बनाइ गुणस्तरीय निर्माणको हाप्रो प्रतिबद्धतालाई कायम गरिनेछ । खरिद इकाइलाई चुस्त बनाइ सार्वजनिक खरिद प्रक्रियालाई मितव्ययी, पारदर्शी, गुणस्तरीय र time bound बनाइनेछ । खरिद गुरुयोजना र वार्षिक खरिद योजना निर्माणलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
११४. कार्यक्रम कार्यान्वयन योजना निर्माण गरी चौमासिक खर्च सन्तुलनमा जोड दिइनेछ । चौमासिक लक्ष्य किटान गरी त्यसको कार्यान्वयन समिक्षा गरिनेछ ।
११५. बजार अनुगमनलाई नियमित र प्रभावकारी बनाई गुणस्तरीय र स्वस्थकर सामान उपभोक्ताहरुले उचित मूल्यमा प्राप्त गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ । गाउँपालिका भित्रका सबै वडाहरुमा कम्तीमा मासिक रूपमा बजार अनुगमन गरिनेछ ।
११६. यस गाउँपालिकाको दरबन्दी संरचना तयार गर्नका लागि O&M सर्वेक्षण गरिनेछ ।

लेखालय पोखरेल
अध्यक्ष

-
- ११७ संविधानद्वारा प्रत्याभूत स्थानीय तहको अधिकारीयतामयोग्यता मिस्र संघ, प्रदेश र अन्य स्थानीय तह बीचको सहकारिता, सहअस्तित्व र समन्वयलाई प्रवर्द्धन गर्नका कार्यक्रमहरु अगाडि बढाइने छ । अनुभवहरु आदान प्रदानको लागि अन्य स्थानीय तहसँग भगिनी सम्बन्ध कायम गर्न प्रकृया अगाडि बढाइनेछ ।
- ११८ स्थानीय तहमा प्राप्त विधायिकी, कार्यकारिणी र न्यायिक अभ्यासलाई संस्थागत गर्न, स्थानीय सरकारको सञ्चालन गर्ने सम्बन्धमा भएको कानूनी व्यवस्थालाई कार्यान्वयनगर्न संस्थागत विकासमा जोड दिइनेछ । न्यायिक समिति तथा मेलमिलापकर्ताहरुको क्षमता अभिवृद्धिका लागि कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ । न्यायमा सहज पहुँचको वातावरण बनाइनेछ ।
- ११९ गाउँपालिकामा एक व्यवस्थित सूचना तथा अभिलेख केन्द्रको स्थापना गर्ने साथै गाउँपालिका भित्र रहेका प्रत्येक घर परिवारको पूर्ण लगत राख्ने कार्य गरिनेछ । जन प्रतिनिधि तथा कर्मचारीको ज्ञानको दायरालाई वृद्धि गर्न गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयमा एक व्यवस्थित पुस्तकालय स्थापना गरिनेछ ।
- १२० गाउँपालिकाले सञ्चालन गर्ने कार्यक्रमहरुमा नागरिकको अर्थपूर्ण सहभागिता सुनिश्चित गर्ने कार्यलाई आवश्यक अध्ययन गरी उपयूक्त नीति अवलम्बन गरिनेछ । वार्षिक विकास कार्यक्रमहरुकोछनौट, कार्यान्वयन, अनुगमनमा सार्वजनिक, निजि र सहकारी क्षेत्रको सहभागितामूलक योजना पद्धतिको अवलम्बन गरिनेछ । विकासका गतिविधिमा नागरिक अपनत्व अभिवृद्धिमा विशेष जोड दिइनेछ ।
- १२१ सार्वजनिक सेवा र विकासका विविध आयामका बारेमा निरन्तर जानकारी एवम् सचेतना प्रवर्द्धन गर्न विद्युतीय र छापा संचार माध्यमसँग सहकार्य गरिनेछ । विकास तथा संचारमैत्री सरकारको अवधारणा अवलम्बन गर्ने नीति लिइनेछ ।
- १२२ डिजिटल गाउँपालिका बनाउने अभियानलाई अगाडी बढाउन गाउँपालिकाका कामकारवाहीलाई सूचना प्रविधिसँग जोडी सेवा प्रवाहलाई पारदर्शी र प्रभावकारी बनाइनेछ ।

उपस्थित सभाका सदस्यज्यूहरु,

श्रोत परिचालन

- १२३ यस गाउँपालिकामा उपलब्ध जल, जमिन, जंगल, जडिबुटी र जनशक्ति जस्ता श्रोतहरुको विवेकशील उपयोगबाट गाउँपालिकाको विकासमा जोड दिइनेछ । प्रारम्भिक वातावरणीय परिक्षणका आधारमा नदीजन्य पदार्थको सदुपयोग तथा दीगो व्यवस्थापनमा जोड दिइनेछ ।
- १२४ संघीय सरकार र प्रदेश सरकारबाट प्राप्त अनुदानलाई प्राथमिकताका आधारमा योजना तथा कार्यक्रमहरुमा खर्च गरी स्रोतको महत्तम उपयोगबाट वाञ्छित उपलब्धी हासिल गरिनेछ ।

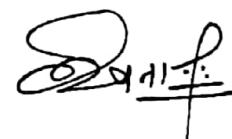
लेखनाथ योखेल
अध्यक्ष

१२५. आफुले तिरेको कर आपनै विकासका लागि भैंसीलालाको विकास गराउन बढी कर संकलन गर्न बढाहरुलाई थप कार्यक्रम दिने व्यवस्था मिलाइनेछ । करको लोगाएँ दर निर्धारण गर्दा करदाताको क्षमतालाई ध्यानमा राखिनेछ ।
१२६. गाउँपालिका भित्रका आर्थिक गतिविधिहरुलाई करको दायरामा ल्याइने छ । राजश्व प्रशासनलाई चुस्त/दुरुस्त बनाई आर्थिक ऐनले निर्विष्ट गरेका करका क्षेत्रहरु बमोजिम राजश्व असुलीमा जोड दिई लक्ष्य अनुरूप राजश्व असुल गरिने छ । राजश्व असुलीमा सफटवेयरको प्रयोग गरिनेछ ।
१२७. स्थानीय अर्थतन्त्रलाई चलायमान बनाउन उद्यम र उद्यमशिलता विकास गरी आयको दायरा फराकिलो बनाइनेछ उपस्थित सम्पूर्ण सदस्यज्यू,
१२८. हामी निर्वाचन भए पश्चात हामीले योजनाबद्ध ढंगबाट सञ्चालन गरेका योजना/कार्यक्रमहरुबाट सकारात्मक परिणामहरु देखिएका छन् । विश्वब्यापी प्रकोपको रूपमा फैलिएको कोरोना भाईरसको कारण समग्र मानव स्वास्थ्य सँगै विकास निर्माणका कार्यहरुमा परेको प्रभावले लक्ष्य अनुरूप प्रगती हासिल गर्न चुनौती सिर्जना भएको छ । यस मानव संकटको समयमा समेत हाम्रा प्रयासहरुलाई उपयुक्त विधिद्वारा अगाडी बढाउने प्रतिवद्धता व्यक्त गर्न चाहन्छ ।
१२९. यस अवधीमा संघीय सरकार विदेश सरकारद्वारा निर्मित कानून र गाउँपालिकाबाट निर्मित कानून बमोजिम सरकार सञ्चालनका महत्वपूर्ण आधारहरु तयार भएका छन् । नीति, कार्यक्रम, बजेट एं योजना तर्जुमा र कार्यान्वयनका हालसम्मका हाम्रा अभ्यासहरु निर्मित कानूनहरुको आधारमा समेत आगामी दिनहरु अङ्ग सहज हुने कुरामा विश्वास लिन सकिन्छ ।
१३०. देश एकात्मक संरचनाबाट संघीय संरचना रूपान्तरण भए पश्चातका वर्षहरुमा समग्र मुलुक र यस गाउँपालिकाको भौतिक, सामाजिक, आर्थिक विकासमा ठुलो फड्को मारेका छौं । यस कार्यमा अहोरात्र खट्नुहुने जनप्रतिनिधि साथै आम कर्मचारी प्रति धन्यवाद व्यक्त गर्न चाहन्छ ।
१३१. यो नीति तथा कार्यक्रमको कार्यान्वयन भए पश्चात समृद्ध छत्रदेव बनाउने हाम्रो दीर्घकालीन सोंच र आकाडक्षायथार्थमा परिणत हुनेछ । सबै विद्यालयहरुको सुविधा सम्पन्न भवन, स्वास्थ्य संस्थाहरुको सुविधायुक्त भवन, गाउँपालिकाको मुख्य प्रशासकिय भवन र बडा कार्यालयहरुको भवन, खानेपानी आयोजनाहरुको निर्माण, छत्रदेवालय लगायत सम्पुर्ण मन्दिर र मस्जिदहरुको निर्माण र मर्मत सम्भार, बल्कोट पौवाको मर्मत, रातापोखरा खेल मैदान (छत्रगञ्ज रंगशालाको निर्माण), छत्रदेव जनता आवास कार्यक्रम, सडक सौर्य बत्ती कार्यक्रम, दलित

पर उज्यालो कार्यक्रम, सीपमुलक कार्यक्रम, आयोजन वृद्धिका कार्यक्रमहरु, विद्यालय शिक्षा र स्वास्थ्य सेवाको सुधार पक्कै पनि गर्वीगर्न लायक छन् । अर्धाखाँची नामिनी प्रदेश, नेपाल

- १३२ प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रमको सफल कार्यान्वयनबाट छत्रदेवको विकासमा सकारात्मक प्रभाव पर्ने र महामारीको असर कम गर्दै "समृद्ध नेपाल, सुखी नेपाली" को राष्ट्रिय आकाङ्क्षार छत्रदेवको शान शान्त सुन्दर समृद्ध गाउँपालिका हाप्रो अभियानको लक्ष्य पूरा गर्न सहयोग पुग्नेछ भन्ने आशा लिएकोछु । आगामी दिनमा समेत हाप्रो स्थानीय सरकार सदा छत्रदेववासी आम नागरिकको मुहारमा खुशी ल्याउन अहोरात्र खट्टे दृढता समेत व्यक्त गर्दछु ।
- १३३ हाप्रो प्रयत्नहरुमा साथ दिने सबै अग्रजहरु, छत्रदेववासी जनताहरु प्रति हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु । समुन्तर र समृद्ध छत्रदेव निर्माणमा सहयोग पुन्याउने संघीय सरकार, प्रदेश सरकार एवं रचनात्मक सहयोग पुन्याउनु हुने सम्पूर्ण राजनीतिक दल, निजि क्षेत्र, सहकारी क्षेत्र, राष्ट्र सेवक कर्मचारी, नागरिक समाज, आम संचार माध्यम एवं विभिन्न तह र तप्काका महानुभावहरु प्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दै स्थानीय सरकारको रुपमा सेवा गर्ने अवसर प्राप्त भएको यस घडीमा यो नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमामा प्रत्यक्ष/अप्रत्यक्ष रूपमा सहयोग पुन्याउनु हुने जहाँ सुकै रहनु बस्नु भएका सम्पूर्ण छत्रदेववासीहरु आमा/बुबा/दाजु/भाइ/दिदी/बहीनी एवं अर्धाखाँची स्थित अमूल्य राय सुझाव प्रदान गर्नु हुने अन्य स्थानीय सरकार, स्थानीय प्रशासन र सुरक्षा निकाय प्रति हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु र प्रस्तुत नीति र कार्यक्रमको सफल कार्यान्वयनको अपेक्षा राख्दछु ।

जय छत्रदेव !

लेखनाथ पोख्रेल

अध्यक्ष

छत्रदेव गाउँपालिका

छत्रगञ्ज, अर्धाखाँची

लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

मिति: २०७८/०३/०६ गते, आइतबार